

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n, Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Стіваришнина "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Неповищення в газеті рукописів не зважається, хіба що дописувачеві вказано замінити, що бажано звороту своєї рукописи на випадок її неповищення та залучити поштовою марку на її пересилку.

ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗІ СКАНДАЛАМИ, АБО СКАНДАЛ 3 БУРЖУАЗНИМИ ПРАВИТЕЛЬСТВАМИ.

Коли читавши тепер буржуазну пресу, то тільки й те випишеш, що про скандали різних буржуазних правительств. Як кийсь тепер час такий настав, що в кожного з них мусять бути свої скандали. Мода якась така скандальна завелася.

Почалося з правительств сусідньої до нас республіки Злучених Держав. Почалося там в буржуазних кругах вчасна передвиборча сварка (наближаються вибори президента) і викрито великий скандал з нафтою, про який ми вже писали.

Вийшли на день світло скандальні злодійства в зв'язку з державною залізницею на Алясці, яку урядники Злуч. Держав допомагали нищити, щоб передати її в руки міліонерської фірми Гугенгайма; викрито злодійства в зв'язку з жовнірськими бонусами, з дуплікованими бондів державної воєнної позички; кравенті виявлено, що сам найвищий сторож законів, міністер "справедливості", відомий комуніст Догерті, і його права рука, модерний "Шерлок-Гольмс" Борне, що то викравав всі "чернові звіти", самі брали участь в численних великих злодійствах з таким перекресним для них успіхом і анємом, що професійна злодій мусить лютитися з зависті. І то тим більше, що професійна злодій при невдачі попадають в тюрму, а цим панам і волос з голови не впаде.

Щоб не остатися в тіни, буржуазна преса інших країн почала вихвалювати скандальні свої правительств: мовляв, і ми теж не в останніх. В нас також є "порядні" правительств. У Франції правительств Пуанкаре має свій "репараційний скандал" та чималі скандал з франком. В Польщі, правда, скандал не переводиться, то там вже й на них ніхто уваги не звертає. У фашістських ризунів в Італії в їхній правительствій господарчі в свої правительствій скандалі. В Болгарії, Греції, а навіть в малесенькій Альбанії є свої "королівські скандалі". В перших двох з цих країн скандалі з королями, що годі їм ніхто відкається, а в третій вийшов скандал ізаа того, що нема де король дістатися. Вже й в часописах оголошували, чи не агоситися хто-небудь королівати в Альбанії і не найбільш такого дурня. Зголошались, кажуть, тільки деякі російські і українські чорнотестні отамани-бандити, але їм відмовлено, бо в Альбанії є своїх таких з подостатком. Їм треба б такого, що мав би хоч трохи грошей, а такі не дурні їхати до Альбанії.

Ну, не осталося й наше канадійське правительств без скандалу. Не великий він, порівняно зі скандалами наших сусідів, але все ж такі скандальні, що для моди вистарчить. У нашого правительств "банковий скандал". Шість дуже банкі почали лопатися. А звісно, що як банкі провалюються і вложени в них людські гроші продаються в країні, що хвалиться добримі законами, забезпечуючим майно і безпеченство своїх горожан, то це скандал.

Найбільш дошкульно далася відчутти ліквідація "Том Бенк", в якому зберігали свої ошадності заможніші фермери і робітники. Коли цей банк недавно лопнув, не один фермер і не один робітник позбулися всіх своїх ошадностей. Вони й знали крик і правительств обидло перевести інвестицію.

Чи ця інвестиція щось може, це інше питання. Але добре, щоб П правительств зробило, бо вона відкриє фермерам і робітникам очі на ті способи, якими буржуазія хитро-мудро господарить їхніми грошми, сама збагачується ними, а їм оталяє дулі.

Інвестиція повинна викрити, як то тухлення буржуазія понапопачала під час війни в "Том Бенк" грошей, за які в застав дала реальності то-що, що виявилось відтак маловартиним, в порівнянню до позичених сум, і довело банк до банкрутства. Вона повинна також виявити, з якої ласки відізначили урядники буржуазного консервативного правительств дали свій дозвіл тому банкови вести свій бізнес, як він не мав повної запорук та в гроші вкладені в його щадинку касу.

Інвестиція повинна також висвітлити і такі справи, як ось ту, що якуто міністер праці Мордок занюхав наперед банкрутство "Том Бенк" і зачавшу вибрав з нього вложени туди свої гроші, але не попередив ні загалу ні правительств про небезпеку, яка тому банкови загрожувала. Інвестиція може кинути трохи ясного світла на цей банковий скандал, а це може навчити дечого легковірних і невідомих фермерів та робітників.

ПРОЧИТАЙТЕ, ПОРІВНЯЙТЕ І ПОДУМАЙТЕ!

Що тепер діється в Галичині під п'ятою польської шляхти? Чи багато з нас уявляють собі всі страхотні панського терору, безмілосердного нищення українських культурних установ, величезного походу проти українських робітничо-селянських організацій?

Ні, не багато з нас уявляють це. Ми не є в силі цього уявити собі. Не хочеться вірити у всі ті події в Галичині, про які доноситься нам газети. Та й газети, особливо галицькі, не про все доносять. Українським робітничим газетам в Галичині й Волині замкнено уста, їх редактори в тюрмі, де їх жде, можливо смертна кара за "державну зраду". Націоналістичні газети приходять напів сконфісковані польською цензурою.

А про те — перегляньте укр. "патріотичні" газети в Канаді. Чи багато ви в них знайдете вістей про жахливі події в Галичині та цілим Радянським Союзом! Як вони скоро підхоплюють всякі брехливі вістки про повстання на Україні та різні нісенітницю про "московську владу".

Ось передомною рептіляк "Січові Вісти", що виходять в Шікаго під редакцією дра. О. Назарука. Це навіть не газета, а свисток і ціла вона присвячена лашквілам на Леніна, на Радянський Союз, наклепам і скаженій травлі проти Радянської України. А про події в Галичині кілька слів, якось мимоходом.

Спитаєте — чому так? А тому, що Назарукам, Мирославам Стечицинам і їм подібним пансько-польською влада навіть зі своїм терором бльща, ніж робітничо-селянська влада України. Далше — тому, що Назарук, будучи одним з годовних керівників в уряді Петрушевича, своєю зрадничою акцією причинився до того, що Галичина опинилася в кігтях польської білого ора. А Стечицини цілий час співали гимни Петлюрі, який отверто віддав Галичину польській шляхті, це й Україну хотів віддати аж по Дніпро, але не вдалося.

Ці люди стали в хитрий дипломатичний спосіб стараться й надалі вполювати в своїх читачів ненависть до радянської влади, а на звірства польської шляхти над українським населенням Галичини й Волині вони дивляться крізь пальці і замилюють очі своїм читачам видуманими брехнями про радянську владу на Україні.

Ось вам взяті з газет останні новинки про роботу двох влад на українських землях: Робітничо-селянської на Україні і польсько-шляхтської в Галичині. Порівняйте ці новинки, подумайте над ними, покажіть їх своїм сусідам і знайдіть відповідь на питання: чому українські пани в Канаді й Злучених Державах так ненавидять радянську владу?

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА ПІД РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ.

Медичний робфак у Києві.

У Києві не пізніше 1. марта відкривається при медичному інституті робітничий факультет, який обслуговуватиме головним чином селяни. Ухвалено навчання проводити на українській мові. Фінансовому відділові Наркомосвіти запропоновано терміново видати кошти для улаштування робфака та придбання підручників на українській мові.

Приватні школи художньої освіти.

Через те, що для художньої освіти назначено дуже мало коштів, Головопрофосвіта дозволила відкрити приватні школи художньої освіти. План і програма для цих шкіл розробляється.

Курси української мови для вчителів.

Уповноваженому транспортної освіти запропоновано організувати курси української мови для вчителів транспортних професійних шкіл.

Українізація харківського сільсько-господарського інституту.

Через те, що українізація харківського сільсько-господарського інституту провадить ся дуже мляво, Головна Профосвіта надала права інституту самостійно закінчити вчителів, які знають українську мову.

Вивчення української мови.

Головна професійна освіта ухвалила завестись у всіх школах профосвіти обов'язкове вивчення української мови для вчителів.

Курси для ліквідації неграмотності.

Головопрофосвіта запропонувала Грамчека рішуче провадити українізацію курсів для ліквідації неграмотності: усі виклади на цих курсах мусять бути переведені на українську мову.

Українізація радянських установ.

Першого марта кінчається речниця переведення українізації радянських установ в Одесі і на Одещині. Після ухвалення спеціальної комісії, всі службовці, які прийняті на службу після вересня 1923 р. і не володіють до цього часу українською мовою, будуть замінені робітниками, що знають українську мову. Виком буде зро-

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА ПІД ПОЛЬСЬКОЮ ВЛАДОЮ.

Шукають за українським університетом.

У Львові, в пошукуванні за українським недержавним університетом, переведено дня 8. лютого масові ревізії в т-ві "Просвіта" в "Сільський Господар", редакції "Громадського Голосу", в товаристві "Доставка", в технічному товаристві "Праця" та в приватних домішках більш чим 40 студентів. За трусами пішли арештовані. Між нимими арештовано студентів: Коцюбу, Кушніра, Мудрого, Цурковського, Перейму, Чорнодолю й інших. Слідуючого дня повторилися далшні ревізії і арештовані.

"Небезпечний злощинець".

Польська міністерство народної освіти розіслало обіжничку всім інспекторам народних шкіл та гімназій з заборонною приймати 13-літнього хлопця П. Галанця, уродження Тернополь, який вороже ставиться до польської державної мови, а також вороже настроєного до католицької релігії. Хлопець не має змоги вступити ні до якої школи. Батьки Галанця арештовано за допомогу українській школі, яка, на думку польської охоранки, функціонує в їхньому будинку.

Забороняють українську мову.

Українська народна школа імені Шашкевича у Львові одержала наказ, завести польську мову в діловодстві та в устних зносинах з учнями та батьками.

"Культурна праця" в українських товариствах.

Польська поліція перевелатруси в українських т-вах "Просвіта", "Український Бесід", Родній Школі по цілій Галичині. Українські книжки сконфіскували й поклали на підводи. Арештувала багато членів аматорських та співацьких гуртків. Закрила українське т-во "Зоря" у Львові і арештувала всіх, що були в помешканню. Перевела труси в студентів і в учительській семінарії у Львові.

Невільно говорити по українськи.

До харківських "Вістей" доноситься з Львова з 14. лютого, що польська лезивизна розпо-

бленій тільки для робітників високої кваліфікації, але з обов'язковою умовою вивчення української мови.

Українізація комунального господарства в Харкові.

З числа 521 службовців, що підлягали в першу чергу українізації, вже провадить навчання 350 осіб, з них 6 груп в 150 осіб скінчили на 14 лютого курси і витримали іспит. Заняття велися лекційно по дві години що дня до 10 год. ранку, або після 4-ої год. вечером. Навчання складалося з ознайомлення з граматикою, правописом, канцелярською термінологією та укр. літературою.

Як бачимо з вище наведених порівнянь, українські пани й підпанки, що так "люблять" українську культуру, мають чого сердитись на радянську владу.

ПРОТЕСТУЙТЕ НА 30. МАРТА ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ І РУМУНСЬКИХ НАСИЛЬСТВ.

Сликайте мітинги і ухвалюйте резолюції протесту.

Do zakliku Бюра Української Секції Робітничої Партії Канади, щоб скрізь складати на день 30. марта, ц. р. мітинги протесту проти польсько-шляхтських і румунсько-буржуазних насильств і змушан над українськими селянами і робітниками західних українських земель, насильно загарбаних Польщею і Румунією, подаємо понижче начерк резолюції, в англійській і українській мовах, якою можуть скористуватися скликаючі мітинги протесту.

To the organized working people of the world!

We, the Ukrainian workers of ... assembled in a mass meeting, March 30th, 1924, decided to protest before the masses of organized working people the world over against the cruel oppression of the Ukrainian peasants and workers of Western Ukrainian territories now under the Polish and Roumanian occupational rule.

Ten million of Ukrainian peasants and workers of these territories groan in economic, political and national bondage on their own land, forcibly occupied and annexed by Poland and Roumania. Peasants and workers are being terrorized; mass executions are common occurrences.

In Eastern Galicia, particularly, all prisons are filled with innocent Ukrainian peasants, workers and those of the educated class, and these political prisoners are being kept together with common criminals for months, and even years, without any court hearing. As a result of an unbearable prison regime, political prisoners very often commit suicide.

Just recently the Polish authorities have suppressed the only Ukrainian socialist organization of Western Ukrainian territories, namely, the Ukrainian Social Democratic Party and banned its daily newspaper "Vpered" (Forward), two weekly papers "Zemla i Wola" (Land and Freedom) and "Selińska Dolina" (Peasants Lot), also a monthly magazine "Nova Kultura" (New Culture). The officials of the said Party, editors and publishers of the papers were arrested and are kept in prison.

On February 9th, 1924, Olga Besarabova, an intelligent Ukrainian woman was arrested and jailed as a political prisoner. Three days later, i.e. on February 12th, she was brutally murdered in prison and secretly buried by the Polish police authorities. Her brother, a college teacher, and all her other relatives were not aware of her whereabouts and the police authorities refused to tell them of her death and disclose the place of her burial.

However this is only one of the tragic occurrences that are so common under the Polish rule. Ukrainian schools, and even private educational institutions, are ruined. The Ukrainian University in Lemberg was proclaimed an illegal institution and was thereby driven underground and finally destroyed.

The Western Ukrainian territories now under Poland are being colonised with the Polish leopons inspite of the fact, that there is no sufficient land for Ukrainian peasants to live on.

чала жорстокий терор над українським населенням в Галичині. Балакати українською мовою небезпечно. Тих, що балакають українською мовою, арештують на вулицях і ведуть до в'язниці.

Арештованих бють кудаками в лице, мучать голодом, забороняють побачення з родинами, не дозволяють читати українські книжки, газети, змушують над ними, називають їх українською худобою.

Серед арештованих є багато хорих, які залишаються без лікарської допомоги. Члени родин арештованих ховаються від польської дефензиви, бо бояться за свою волю і життя.

Як бачимо з вище наведених порівнянь, українські пани й підпанки, що так "люблять" українську культуру, мають чого сердитись на радянську владу.

ки цієї партії, видавці і редактори згаданих часописів зістали арештовані і сидять в тюрмі.

9. лютого 1924 р. арештовано Ольгу Бесарабову, інтелігентну українську жінку і посаджено в тюрму, як політичного в'язня. Три дні пізніше, тобто на 12. лютого її brutally замордовано в в'язниці і потайки похоронено поліційною владою. Її брата, гімназійного учителя, ні нікого иншого з її свояків не повідомлено про її смерть, а навіть не виявлено їм місця, де вона зістала похоронена. Та це є тільки один з трагічних випадків, яких звичайно трапляється багато під польською владою.

Українські школи, а навіть приватні просвітні установи знищені. Український університет у Львові проголошено недержавним, загнуто його в підземелля і там знищено.

Згадані українські землі, що знаходяться тепер під Польщею, кольонізуються польськими легіоністами помімо того, що живучі там українські селяне самі не мають достаточного землі.

На Буковині, анексованій Румунією, всі українські школи зруйновано і навчання української мови в школах вважається незаконним.

На всіх західно-українських територіях, окупованих Польщею і Румунією, панує непогамована сваволя польської шляхти і румунських бояр, а українські селяне і робітники живуть в розпучі.

Цьму дикому поневоленню і змушанню мусить бути покладений кінець.

Ми протестуємо перед вами, організовані працюючі цілого світа, проти цього дикого насильства поповнюваного на українським народі західно-українських територій, що находитися тепер під польським і румунським пануванням, і закликаємо вас підняти свій голос та допомогти всім, чим тільки зможете, в обрості наших, як і ваших поневолених працюючих братів. Ми апелюємо до вас, організовані британські робітники і до вас робітники і селяне Радянських Республік, щоб ви налягли на свої правительств, аби вони вжили всього свого впливу для осягнення українським селянам і робітникам західно-українських територій осободження і права самі рішити про власну долю.

Ми апелюємо до вас, організовані працюючі цілого світа за допомогою, бо ви є однією силою здатною боротися і вибороти свободу для робітничих і селянських мас, що ще мучаться під соціальним, політичним і національним утиском.

До організованих працюючих цілого світа!

Ми, українські робітники в ... зібрані на масовий мітинг, 30. марта 1924 р. протестуємо перед масами організованих працюючих цілого світа проти лютого гноблення українських селян і робітників західних українських земель, що находитися під окупаційною владою Польщі і Румунії.

10 мільонів українських селян і робітників в цих територіях стогне в економічній, політичній і національній неволі на власних землях, насильно окупованих і анексованих Польщею і Румунією. Селянство і робітництво стероризоване. Масові розстріли є там звичайними явищами. В Галичині, особливо, тюрми переповнені мешиними українськими селянами, робітниками та інтелігенцією, і ці політичні в'язні сидять там, разом з кримінальниками, місяцями, а то й роками без слідства і суду. В наслідок страшного тюремного режиму, політичні в'язні поповняють самобійства.

Тільки що недавно польська влада розвазала однуку на західних українських землях соціалістичну організацію, а іменню Українську Соціал Демократичну Партію і заборонила її щоденний часопис "Вперед", два тижневники "Землю і Волю" і "Селянську Долю", а також місячний журнал "Нову Культуру". Урядни-

Цю резолюцію можна брати собі за взір, або її переписати. Коли ця резолюція ухвалюватимуть збори фермерів, то на вступі, замість слова "workers" треба написати "farmers". В точкованні відступів треба подати місцевість, в якій відбувся мітинг, а під резолюцією мають підписатися президент і секретар мітингу.

Резолюцію належить подати до місцевої англійської преси, прислати одну копію до "Українських Робітничих Вістей", а другу до Екс. Комітету Р.П.К. на адресу: Central Executive Committee of the W. P. of C. Room 301, Tyrrell Bldg., 95 King St. East, Toronto, Ont.

Бюро Укр. Секції Роб. Партії Канади.